

Spis treści

Wiesław Lesiuk — Od wydawcy	7
-----------------------------------	---

WPROWADZENIA

Józef Kasperk: Mniejszość niemiecka miała być pomostem pomiędzy naszymi narodami	13
Dieter Bach: Górny Śląsk jako pomost pomiędzy Polakami i Niemcami. Oczekiwania w dniu 9 maja 1990 roku z niemieckiego punktu widzenia ..	15
Krystian Heffner: Górny Śląsk jako pomost między Polską a Niemcami. Oczekiwania w dniu 9 maja 1990 roku z polskiego punktu widzenia	17

REFERATY

Jürgen Vietig: Rozwój problemów mniejszościowych w latach 1990—1993	29
Jan Barcz: Rozwój problemów mniejszościowych w latach 1990—1993	36
Dorota Simondes: Rozwój problemów mniejszościowych w latach 1990—1993	43
Jerzy Sztelega: Obecna sytuacja mniejszości narodowych w Polsce	49
Antoni Kost: Mniejszość niemiecka na Górnym Śląsku. Jak mniejszość niemiecka sama siebie widzi	58
Dietmar Brehmer: Mniejszość niemiecka na Górnym Śląsku. Pomost między Polakami i Niemcami?	62
Danuta Berlińska: Mniejszość niemiecka na Śląsku Opolskim	68
Robert Rauziński, Kazimierz Szczygielski: Społeczna i gospodarcza rola mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim	79
Wiesława Korzeniowska: Ze studiów nad kształtowaniem się stosunków etnicznych na Śląsku: rola kulturowa ludności etnicznie niemieckiej w wiekach minionych	95
Teresa Söldra-Gwiżdż: Rola kulturowa mniejszości niemieckiej (na przykładzie Śląska Opolskiego)	103
Dieter Bingen: Mniejszości na Górnym Śląsku z niemieckiego punktu widzenia	107
Berthold Johannes: Warunki polityczne porozumienia	116
Irena Sroka: Problematyka kulturalna w świetle realizacji postanowień traktatu dobrosąsiedzkiego z Niemcami	123

DYSKUSJA PANELOWA:

Mniejszość na Górnym Śląsku — pomost czy przeszkoda?

Uczestnicy dyskusji panelowej	130
Adam Krzemieński (moderator): Skutki polsko-niemieckiej polityki na Górnym Śląsku	131
Folker Nießalla: Funkcja pomostu	131
Margot Nohr: Rozmawiamy o obawach	131
Karol Fiedor: Od V kolumny do dobrosąsiedzkich stosunków?	132
Wiesław Lesiuk: Rozwój stosunków polsko-niemieckich sprawia, że jestem umiarkowanym optymistą	132
Dieter Bach: Przywoływanie starych upiórów?	134
Manfred Gerwinat: Przy pomoście trzeba pracować cały czas	135
Stefan Baldy: Mosty budować z małych odcinków	137
Danuta Berlińska: Zwracać uwagę na „drobne” przeszkody	138
Krystian Heffner: Nożyce gospodarcze nie mogą się dalej rozwierać	139
Otto Frederick: Wymiana młodzieży — ważna funkcja budowania pomostu	139
Berthold Johannes: Nie wyciągać fałszywych wniosków	140
Adam Krzemieński: Mniejszość niemiecka jako pośrednik pomiędzy Polską a Niemcami	141

UZUPEŁNIENIA

Stefan Baldy: Różnorodność jako dar i zadanie na przykładzie Opola i regionu opolskiego	145
Z relacji prasowych	
Leszek Frelich: Seminarium na temat mniejszości. Most czy przeszkoda?	149
A F S: Polsko-niemiecka konferencja w Mülheim. Mniejszość pomostem czy przeszkodą?	151
Wiesław Lesiuk, Irena Srok: Mniejszości na Górnym Śląsku. Pomost czy przeszkoda? Pokłosie naukowego sympozjum w Mülheim	152
Magdalene Freibrück: To samo widziane innymi oczami	155
Rüdiger Goidmann: Mniejszości na Górnym Śląsku. Pomost czy przeszkoda w stosunkach niemiecko-polskich?	156
Autorzy	160

Inhaltsverzeichnis

Wiesław Leśnik: Vom Herausgeber	7
HINFÜHRUNG ZUM THEMA	
Józef Kasparek: Die deutsche Minderheit sollte eine Brücke sein zwischen unseren Nationen	13
Dieter Bach: Oberschlesien als Brücke zwischen Polen und Deutschen. Unsere Erwartungen am 9. Mai 1990. Darstellung aus deutscher Sicht	15
Krystian Heffner: Oberschlesien als Brücke zwischen Polen und Deutschland. Unsere Erwartungen am 9. Mai 1990. Darstellung aus polnischer Sicht	17
REFERATE	
Jürgen Vietig: Die Entwicklung in der Minderheitenfrage 1990 bis 1993	29
Jan Barcz: Die Entwicklung der Minderheitenfrage 1990—1993	36
Dorota Simonides: Die Entwicklung in den Minderheitenfragen 1990—1993	43
Jerzy Sztegiła: Die Situation der nationalen Minderheiten in Polen heute	49
Antoni Kost: Die deutsche Minderheit in Oberschlesien. Wie sich die deutsche Minderheit selbst sieht	58
Dietmar Brehmer: Die deutsche Minderheit in Oberschlesien. Brücke zwischen Polen und Deutschen?	62
Danuta Berlińska: Die deutsche Minderheit im Oppelner Schlesien	68
Robert Rauziński, Kazimierz Szczygiełski: Die gesellschaftliche und wirtschaftliche Rolle der deutschen Minderheit im Oppelner Schlesien	79
Wiesława Korzeniowska: Aus den Forschungen nach den ethnischen Beziehungen in Schlesien: Die kulturelle Rolle der ethnisch deutschen Bevölkerung in Oberschlesien in den vergangenen Jahrhunderten	95
Teresa Sołdra-Gwiźdź: Die kulturelle Rolle der Minderheit (am Beispiel Oppelner Schlesiens)	103
Dieter Bingen: Die oberschlesischen Minderheiten aus deutscher Sicht	107
Berthold Johannes: Politische Bedingungen für die Verständigung	116
Irena Sroka: Kultur und Wissenschaft im Lichte des Nachbarschaftsvertrages zwischen Polen und Deutschland	123

PODIUMSDISKUSSION:

Die oberschlesische Minderheit — Brücke oder Hindernis?

Teilnehmer der Podiumsdiskussion	130
Adam K r z e m i ń s k i (Moderator): Die Auswirkungen der deutsch-polnischen Politik auf Oberschlesien	131
Folker N i e ß a l l a: Die Brückenfunktion	131
Margot N o h r: Die Ängste zur Sprache bringen	131
Karol F i e d o r: Von der fünften Kolonne zu gut nachbarschaftlichen Beziehungen?	132
Wiesław L e s i u k: Die deutsch-polnischen Verhältnisse machen mich zu einem gemäßigten Optimisten	132
Dieter B a c h: Beschwören der alten Geister?	134
Manfred G e r w i n a t: An der Brücke muß immer wieder gebaut werden	135
Stefan B a l d y: Brücken bauen in kleinen Abschnitten	137
Danuta B e r l i ń s k a: Die „kleinen“ Stolpersteine beachten	138
Krystian H e f f n e r: Die wirtschaftliche Schere darf sich nicht weiter öffnen	139
Otto F r e d e r i c k: Der Jugendaustausch als wichtige Brückenfunktion	139
Berthold J o h a n n e s: Keine falschen Schlüsse ziehen	140
Adam K r z e m i ń s k i: Die deutschen Minderheiten als Vermittler zwischen Polen und Deutschland	141

ANHANG

Stefan B a l d y: Die Vielfalt als Gabe und Aufgabe am Beispiel der Stadt und der Region Opole	145
Stimmen der Presse	
Leszek F r e l i c h: Das Seminar zum Thema der Minderheiten. Brücke oder Hindernis?	149
A F S: Polnisch-deutsche Konferenz in Mülheim. Die Minderheit eine Brücke oder ein Hindernis?	151
Wiesław L e s i u k, Irena S r o k a: Die Minderheiten in Oberschlesien. Brücke oder Hindernis? Die Nachlese des wissenschaftlichen Symposions in Mülheim	152
Magdalene F r e i b r ü c k: Dasselbe mit anderen Augen gesehen	155
Rüdiger G o l d m a n n: Die Minderheiten in Oberschlesien. Brücke oder Hindernis in den deutsch-polnischen Beziehungen?	156
Autorinnen und Autoren	160